

ERDÉLYI HÍRADÓ

Szombaton, October' 18- adikán, 1828

Columbia — Brasilia — Nagybritannia — Frantziaország — Oláhország —
Erdélyország — Hirdetések — Birtokos Uraságokhoz

Columbia

A' carthagenai Híradó felhossa egy bogotai nagy Gyűlés' végzését, jún. 13- adikáról. Ez a' Gyűlés a' tartomány' Intendansa' Elölülése alatt esett, melyben, pólgári, municipálsí és papi Felsőségek, 's a' város és szomszédások' familia-fejei is jelen voltak. Ezen Végzésben, ezek fordúltak elő: "Minthogy a' nemzet szoros állapotban van, mivel' délről, Péru, északról Spanyolország (azaz, Cúba) háborgattja; — minthogy az oceanai Gyűlés a' nemzetnek, se többséget, se kívánságát nem képzelteti — és, minthogy kivált' e' mostani bizonytalanságban, erős és hatalmas országlószékre van szükség: tehát, ezen és hasonló okok miatt, meghatározza a' Gyűlés: — 1. hogy mi semmiféle módon nem hallgatunk az oceanai Gyűlés' Végzéseire, mivel' az, a' nép' akarattját nem képzelteti; — 2. hogy tehát mi, azt a' Gyűlést törvénytelennek tartván, oda küldött Követeink' telyes hatalmát semmivé tesszük, 's azon Képviseelőinket vissza hívjuk; — 3. hogy a' Szabadító-Elölülőnek a' Köztársaság' Fő-Kormányozását által-adjuk, határtalan, és saját feleletünk alatt, teljes hatalommal, hogy a' kormányozás' minden ágait úgy szedje rendbe, valamint magának tettzik, hogy ennél-fogva, azon gonosz, mely a' köztársaságot látogattja, elhárítasson, egysége megtartasson, független-

sége megerőssíttessen, 's hitele ismét helyre állíttathasson; és hogy neki minden hatalma fennmaradjon, valamig maga józak tartja a' nemzetek' Képviseelőit össze hívadni. — Két bérekesztő tzikkeljben meghíjják a' Szabadítót, hogy a' fővárosba-jövetelét siettesse, 's azt rendelik, hogy ezen Végzéseket a' legnagyobb-lehetséges módon terjesszék-el. Ez a' Documentum kiadatott Bogotában, jún. 13- adikán, és formáson alá-írta José Manuel Restrepo Státustitoknak, 's igazította a' tartomány' Intendánsához.

Az ánglus Courierban, sept. 22- dikhén e' van: "Pavia Kurír, melyet hivatali írásokkal küldöttek volt Brasiliába, vissza jött Rio-Janeiróból hivatali írásokkal Palmella Marquishoz és Itabayana Viscondéhez, kik Falmouthban, a' portugalli Királyné' megérkezését várják. Elhozta az a' D. Pedro' hirdetményét a' portugalli néphez, melyet nagy kívánsággal fognak olvasni. Nem úgy szóll ó a' Portugallusokhoz, mint az ó' Monarkák-jok, mivel' a' fejedelmisézkről lemondott, hanem mint atya az ó' igasságos Királynéjoknak, II-odik Donna Mariának. A' hirdetmény, egy szoros, ámbár nem egyenes, megíteltetése Don Miguel' magaviseletének, mert azon feltételnél-fogva botsátkozik a' beszédbe, hogy D. Mig. nem saját akarattja szerént, hanem csak világos és nyilvános erőltetés mel-

lett, mivelhette azt. Mi, nem hisszük, hogy ez a Proclamatio valami változást tehetne a mi politikánkban. Nem felidézés az, az európai országglószékekhez, hanem egy Király tudósítása (adresse) és tanácsadása, ki a koronáról lemondott, az ő' előbbi alattvalóihoz. Kimutatja a gonosz-tetteket, mellyeket elkövetek, és azonnal gyógyító eszközeit is: de ezt az orvos-írat magoknak kell kézre szolgáltatniok. — A meghatalmasítottak a béke berekesztésére, nem érkeztek volt még akkor meg Buenos-Ayresből, mikor a paketboot Rioból elindult: de mindenek azt beszélték, hogy a békeséget azoknak megérkezése után, nyomon alá-írják. — Az említett Hirdetmény így szól: —

Portugallusok! Nem mint Királytok szóllok most hozzátok, mivel az én lemondásom végre-hajtatott; hanem, mint atya és Tótora a ti Királynétoknak, II-odik Donna Mariának. — Az erőszak-tétel, mely alatt az Európa, Da Mig Infans. a portugalli Regens van, minden tekintetben világos és nyilvánvaló. Ellenkező vélekedéssel lenni, az ő' bétá-lete' megsértése volna, mellyet én mostoktalannak tartok; annyit tenne az, mint ötet árulójának tartani saját állításainak és erős fogadásainak, mellyeket Nekem fogadott, mikor neki Királya voltam, 's ötet vádolni, hogy esküvésést megtörte, mellyet Bétsben, Austriában, oly önkéntesen és erőltetés nélkül tett-le, és Lissabonban, a konstitúzió' értelme szerint, mellyet Én nektek adtam és engedtem, 's a mellyet ő' és ti bevettetek, és nyilván 's önként rá-esküttetek, törvényesen képzelt nemzet előtt megerősített. — Egy, a polgári eggyesület' költőlékjét felbontó Factio van a szerentsétlen Portugall' kebelében, fejedelmiszéket és óltárt védelmező szín alatt, de

tulajdonúl, minden vallásos-polgári és politikai tekintetet megvetvén, munkásságban; ellene mond az a kétségtelen és elenyészhetetlen jussoknak, mellyeknek erejek által a ti Királynétok az ő' Elei' fejedelmiszékébe törvényesen lépett, országol és parantsol a Regenseknek, uralkodik az országon; elosztatott egy, tiszteletre méltó, érdemei és tulajdonságai által megkülömböztetett Követekből álló Kamarát; össze hívott, nem a konstitúzió' V-ödik Titulusa, 1-ső Része, 74-edik Tzikkelleje, 4-edik §-sa szerint, nyomon, egy mást, és ekképpen bitanglotta világosan a Törvényszerző hatalmat; felállított egy Juntát, hogy új útmutatásokat (rendeleseket és mérseklő formákat) botsásson-ki Képviselők' választására, mellyet törvényesnek nevezett; elrontotta az országlásmód' eredetírását, egy tsapással, midőn a régi Cortes-t össze hívatta; olyan intézet, mely már, az azon konstitúzióra letett eskü által eltöröltetett; dítserte és helybe-hagyta a gonosz-tetteket, mellyeket polgárok ellen követtek-el, kik esküjüket híven megtartották. Helybe-hagyta az, hogy a katonaság, kik a köz-tsen-desség' és bizodalom' fenn-tartására voltak rendelve, a királyiszék' és óltár' védelme színe alatt, még a fővárosban is kegyetlenségeket üzzon, sőt, hatalmat is adott ára. Hova nem vezeti a szerentséltenség a gondatlan és gyáva embereket! De még e' sem volt elég; dítserte az, a portugallus katonákat, ha engedtelenséget követtek-el Vezéereik ellen, azok ellen, kik eskü-letételjek mellett hívek maradtak, ama két fő-vas-matskára támoszkodván, királyiszék' és óltár! Melyik Fejedelmiszék hagyhatná helybe oly nagy gonosz-tettek' végbe-vitelét? Melyik hitvallás parantsolhatná az olyan, minden illendőséget, és tisztelet-

re méltó 's megkülömböztetett familiákat illető decorumot megsértő rendszabásoknak végre-hajtását? — Oh, Portugallusok! mitsoda állapotra jutott szerentsétlen hazátok, a' fanatismus, a' farizeusság és a' despotismus' uralkodása alatt! Ha lehetséges volna, hogy őseitek, sirjaikból feltámadnának, megtekintvén kegyetlenséggel teljes állapototokat, melybe az ő' nagy-tettek zuhant, rögtön ismét halva buknának-le.

Jobb sorsra vagytok ti méltók; valamint bődögságtok, úgy végveszedelmeitek is kezetek közt vagyon. Kövessétek tanácsomat, Portugallusok; egy philantropus és igazi konstitúziós szív ajánlja ezt nektek. — Ideje, hogy szemeiteket felnyissátok, és az esküért, melyet a' konstitúzió eredetirására és Királynétok' jus-saira lettetek, mind-együtt egy emberért, szavatókat leköteleztetek. Ha így viselitek magatokat és az igazi királyiszéket és a' szabad róm. kath. apostoli hittallást védelmezték, nem tsak hazátokat, hanem az ötsémet is ki fogjátok szabadítani. Ne hagyjátok, Oh Portugallusok! a' konstitúziós-monarchai ország-lószék' ellenségei'-körme között a' győzödelmet, kik azt óhajtkák, hogy a' királyiszékben hitesszegők üljenek, hogy az ő' argumentumaiknak az olyan ország-lás-forma ellen erőt szerezzenek. — Távol legyen Töllem, hogy az ötsémet hamishitűnek vagy árulónak nevezem; minden kétségen kívül kényszerítés alatt munkálkodik ő, s én, ezen tekintetben szemlélem őtet, s úgy is fogom mindég szemlélni, valamíg a' polgári társaság' minden kötelét felbontó Factio' fejei Portugalliát oda nem hagyják. Portugallusok! ragaszkodjatok szorossan a' konstitúzió-íráshoz, nem idegen földön termett az; egy konstitúziós Király aján-dékozta azt nektek. 'S osztán, mitsoda

veszedelmet hozott az tireátok! Szabadtságot! melyről nektek azelőtt, tsak ígéreteket tettek vólt. Igen is, Portugallusok! Aztassátok-be a' szabadság' fáját véreitekbe, 's meg fogjátok látni, hogy fog az ti-köztetek, minden intselkedés' és versengés' ellenére is, feltseperedni, virágozni és gyümölsöt hozni. Ne szenvedjétek hogy hazátok a' hitetlenség' és árulás' vak tsapásai alatt elájuljon; ez a' haza, mely már a' legvadabb járom alatt nyög és sohajtoz. Szabad nép és független nemzet vagytok ti: mit kívánhatnátok többet? Az európai országlószékek, gyámolgatni fogják a' ti' Királynétok' törvényességét. Hartzolljatok Öérte és a' konstitúzióért, 's ne féljétek semmi akadától. Gondoljátok-meg, hogy az ügy, a' melyet védemeznetek kell, az igazság' ügye, és hogy ti ára, eskü által vagytok lekötelezve. Az igazmondás nem hatolhat (nyelmúlhat) a' ti' Igazgatótokig. Fanatikusok, farizeusok (Heuchler), erköltstelen és népnagyagató emberek vakították-meg őtet. Az a' sürgetős veszedelem, melyben az ő' élete lebeg, jobbjárává teszi őtet ezen Factiónak, a' millyet még a' portugallus nép között sohase láttak, mely a' Monarchia' kezdetétől-fogva, mint históriái biznyittják, foljvást szabad vólt. Kövessétek példáját ama' régi Portugallusoknak; köze-lítettetek Igazgatótokhoz; hasonló hazaszeretetű és betsület-mutató beszédet folytassatok vele, mint azok, a' IV-edik Don Alhpons Királynak mondottak, s mondjátok neki: "Azon úton, a' mellyen „Magasságod magát hagyja elragadtatni, „elkerülhetetlenül a' legméjebb feneket, „leuségbe zuhan kir. Hzségéd: igazgas- „son bennünket Hzségéd a' konstitúzió „szerént, melyre Hzségéd szintűgy mint „mi, megesküdtünk, és gondolja-meg, „hogy ez az egyedülvaló igazságos ös-

veny, mellyen menni, kívánnók látni." Ha ezt teszitek; meg fogjátok látni, hogy ő, látván a' Portugallusokat hajlandóknak lenni az ő' segedelmére, mint konstitúziós Igazgatónak, ki fog azon gyalázatos tútorság alól, mely alatt ő most áll, és a' melynek ötet a' feneketlen méjjség' roskadozott parijára kell vezetni, melyről ő soha többé betsülettel meg nem szabadulhat, vitzkolódni, 's magát karjaitok közzé veti, 's a' törvények szerint országolván, titeket szerentséssékké fog tenni. Segittsetek rajta, Portugallusok! különben, ő, valamint ti, a' sokfejűség' áldozattjai fogtok lenni. — Az En lelki-ésméretem szabad a' bosszúllástól. Igaságot szóltam nektek: ha követitek azt, szerentsések lesztek; ha, nem, meg fogjátok látni, hogy köztetek a' legfinomabb népnegyagatás emeli-fel a' fejét, mellyet soha többé meg nem fogtok győzhetni. — Rio de Janeiro, júl. 25. 1828.

Pedro Tsászár

Francisco Gomez da Silva
Nagy britannia

Egy futó-hír szerint; melyről a' Timesben van emlékezet a' madeirai utóbbi történetekről, a' konstitúziósok, jöllehet Valdez Gen. egy ángl. hajóra vette-magát, mindazáltal a' sziget' belsejében és a' hegyekben, nyáás ellentálláshoz készülnek; mely által a' Funchálnál föld-re kiszállott Miguelisták, vagy kényszerítettnek a' szigetet oda-hagyni, vagy magokat a' Don Pedro' követőivel egyesíteni. — A' Globe ellenben, szinte demonstrative bizonyítja, hogy Madeirara szigeten minden a' legnagyobb tsendességben van, és a' kik féltekben hajókra szaladtak is, az új Gouverneur' bízattására, mind vissza mentek lakhely-jekre. Az elébbi Gouverneur, Alligator ángl. hajón van, familiájával együtt (már, Angliában megérkezett)

A' Morning-Herald hirdet - ki egy angl. Borbélj' levelét, ki a' muszka hadsergnél szolgál. Ez az Anglus dítseri a' Muszkák' katonai fenytékét; de, oda teszi azt is, hogy a' Törökök úgy viaskodnak, mint megannyi dühös. Néha, rá-vehetik ugyan a' török Tisztek katonáikat ára, hogy magokat adják-meg: mikor t. i. az ellent-állás teljességgel nem használhat; de, önkéntesen, a' magok' szabad-akaratjok szerint, nem adják azok magokat meg, soha: egyenként, magánosan, jobban viaskodnak ők, mint ha tsapatban állanak. A' Borbélj' azt beszél, látott 8 Törököt, kik a' Muszkák által elfoglalt egy faluban, közikbe tsapták magokat ezeknek, és 27-et öltek-meg belőlök, minekelötte erői-vehetek volna rajtok.

A' frantzia és muszka Követ, hosszason voltak együtt Wellington Hzzgel, sept. 20-adikán. — Rezende Marquis, a' brasiliai Követ Bétsben, ki most Angliából Génuába ment volt a' portugalli új királyné' varása-vegett, siettség-gel hívatatik vissza Angliába, Palmella Úr által. Úgy mondják, hogy ő is Tagja lenne azon országlovszéknek, melylyet D. Pedro kinevezett, hogy Palmella Marquis' Elölülése alatt, a' Királyné' gyermeki esztendei alatt, D. Mig. helyett, Portugalt igazgassa. Barbacena Úr hozta a' Tsászár' ezen Rendelését Londonba. Úgy gondolják, hogy a' Királyné' megérkezése után, mindjárt hírvé adnak azt, hogy az ángl. Ministeriumot, ha tsak lehet, meghatározott végzésre indítsák. — A' Timesben e' van: "Együtt lévén a' Király tegnap' (sept. 19) Wellington Hzzgel és Aberdeen Gróffal, Öfge azt parantsolta, hogy a' portugalli új Királynéval, minden tekintetben úgy bánjanak, mint portugalli törvényes Királynéval. Egy limahajót küldöttek elébe, hogy Falmoutaba hozzak, és ötet, az olyan

alkalmaknál szokott tisztelettel fogadják. Ez a tudósítás szörnyű örömet szerzett a portugalli Kereskedőknek. Don Gen., a gibráltári Gouverneur, nem viselte magát mindenben az ő rangjához illő tekintettel. Csak köszöntötte őtet, mint szokás egy királyi familiábólvaló másod-rangu Tagot. Kínálta őtet a házával is, hogy az úti nyughatatlanságokat pihenné-ki. Még, azt is mondják, hogy a földre-kiszállással sem kínálta volna meg. (contradict.)

A New-Timesben e van: "Most, mind-csak a brasíliai Printzasszonyról beszélnek, találgatódznak. Ez az ifjú Printzasszony az austriai Tsászár unokája, és a Rio-Janeiroban, dec. 11-edikén, 1826, megholt Mária Leopoldina leánya, kinek 5 gyermeke maradt, kik között Maria da Gloria a legidősebb, és reménylendő örökösse a brasíliai tszásári-székeknek. Don Pedro, az ő öttse, Dec. 2-odikán, 1825, 's a Gloria Printzasszony, ápr. 4-edikén, 1819, született. E szerint hát, tizedfél esztendő ö, de életidejéhez-képpest, igen nagy. Gibráltárba-érkezése után, két út volt neki nyitva: egyik Genuába, másik Angliába. — A Barbacena Marquisnak adatott utmutatás meghatározottnak látták, hogy az utóbb mondott utat akkor kellene választani, ha a Portugall 3 státusa a királyi-széket a VI-odik János ifjabb fijának, azért, hogy az idősb fija egy idegen Fejedelmiséket fogadott-el, itélnék. Az ifjú Printzasszony, minden esetben kelvesen fogadtatik Angliában: hanem, okosan tenné, ha ide-jövetelével, az Oportói Hertzegasszony-titulusz letenné, mivel Oporto, némely Anglusoknál, kivált a belfásti hadi-szállítványba bonyolított pártoknál, szomorú emlékezeteket újjíthatna-meg. Azt is mondják, hogy a Printzasszonynak újabb utmutatások után kell az atyától várakozni Angliá-

ban; ki, az oportói és madeirai esetek hallása után, inkább alkudozásokhoz fogna, mint hazáját belső és fejetlenség-haborújába bonyolítani: 's akkor osztán, bizonyosabb az hihetónél, hogy a dolog Bétsben jönne rendbe, hogy az austriai Tsászár azon familiái értekezések végzéséhez fő-meghatározását veti, mellyekhez Angliának, mint szövetséges Hatalomnak, semmi köze.

Frantziaország

A Gazette új tudósításokat beszél a móreai szállítványról, Petalidiből, sept. 4. — A kiköltözés minden akadály nélkül ment végbe: még ekkorig, csak írmagúl-se láttunk Törököt vagy Egyiptomit. Ivó, patak vizünk olyan van, mint a kristály. Élnivalókat is széltere vehetünk a lakosoktól, kik seregestől hordják hozzánk. Csak holmi bokrok árnyékában tanyázunk, mert a házakat mind elégették. A Görögök is, minden familiákkal együtt, házak helyett, fák alatt laknak. A szállítvány első szakassza, 11 napi utazás után, minden legkisebb baj nélkül érkezett-meg; a katonák egészségesek és jókedvűek. A koroni várvéd Modonba költözött. Még, nem tudjuk mihez fogunk; hihető 5 vagy 6 nap a tanyákon maradunk. Ibrahímmal koránt-sínts még a dolog illő rendin. Konst. poljból, halljuk, hogy a Díván a világerősem egerel, legkisebbet is, és igen ellenséges parantsolatokat bocsát a Basákhoz és Agákhoz, északi Görögországba. Az Albanusok is örömist mennének, de csak azon feltétel alatt, ha a hátralévő és foljó sódot is fizetik.

A brasíliai Vice-Konsulnak Lyonban, tudtára adta a brasíliai Követség Parisból, sept. 15-ödikén, hogy a buenos-ayresi országlószék elfogadta a D. Pedro Tsászár által neki javallott békefeltételeit.

A' Moniteurben, Toulonból, sept. 20-
adikán, ezt írják: "Tegnap délután ér-
kezett ide Mercury ánglus gőzhajó, Ka-
pitány Edward Blaquières, Marseille-ből,
's megyen Smyrnába. Azon van Coch-
rane Lord, mint utazó; ki, mihelyt prak-
tikát kapott, a' quarantaine-hoz ment,
Fabvier Obester' látogatására. Ez a' két
Philhellen, hosszason tanakodtak együ-
tt, az egészség-hivatal' beszélő rátsán (Sprach-
gitter) által. Még akkor is albanus kön-
tösben járt. Egy-kisség nagyobb termetű
ő középszerűnél, 's menetelében valami
nemesség és nagyság uralkodik, melyet a'
sima öltözet el nem takarhat. Úgy látz-
szik, hogy Görögországban-lakása alatt,
sokat szenvedett. — Még, nem tudhatni,
tovább marad-é Cochrane Lord Toulon-
ban, vagy mindjárt indul Smyrnába. —
Diana, ángl. Kereskedő-hajó, tüzi fát és
kőszentet rak, mint fogadott szállító hajó;
viszi Brindisibe, a' nápolyi bírtokban,
a' hol a' hadi-szállítvány' eszközei' szá-
mára, egy lerakó helyet állítottak fel.
Brindisiből Móreába, gőzhajón fogják a'
hadi-szükségéseket elhordani.

Oláhország

Ebből az örök versengés alatt nyö-
gő, sem enyém-se-tiéd-Országból azt ír-
ják, hogy ottan, ezen pillantásban, több
beteg Muszka fekszik 10 ezernél; kik
közzül minden nap' többen halnak-meg,
mint felgyógyulnak. Teljeséggel lehetet-
lennek tarják, hogy a' 2 Oláhországon
keresztül több segítséget vihessen Miklós
Tsászár: mert az már meg van határoz-
va a' Török' részéről, hogy a' Nagyve-
zír 200 ezer emberből álló hadsereggel,
Rustsuk körül, a' Duna mellett tele-
pedjen-meg (írja Notarius Uram, lessz),
's már, kezdik is gyűjteni azon a' tájon
az eleséget. A' Veres-toronyi contumá-
tizon igen sok Boér veszteget. Már most,
csak 10 nap a' quarantaine: a' kordon

is a' második grádusra szállott vissza. Hajt-
ják már a' marhákat és disznókat Er-
délybe. Láttam 4-et, la' legkövérebbek
közzül válogatva, hogy 90 bankó-forin-
ton adták. (Erdélyben, kövér disznókat
tartják a' 170 — 180 fontosokat, de
Magyarországon, még azokat-se, mely-
lyeknek a' szalonnájok annyi).

Erdélyország

Vizakna, Oct. 7. — Mind azt re-
ménylettük, sept. 30-adik napjáig, hogy
talán tsak el kerül minket az égyipto-
mi hetedik Ostor, 's nem látunk hatá-
runkban pusztító S á s k á k a t, — mellyek
a' mi' tőzsomszédainkat északra, délre,
nap-nyúgotra, keletre rettentették, és
nyughatatlanították; a' mikor egyszerre
Kis-Csür nevezetű falu felől, egy ret-
tenetes tábor jött polgár-mező ne-
vezetű határunkra, és még szedetlen tör-
ökbuzánkat elborította. Ezt az első
Tsapatot más-nap, ugyan áról felől, még
egy sokkal nagyobb sáska-felleg követ-
te, a' mikor is a' nagy Csásque Locustae
in morem nebulae nitidum
praetexere solem. Paling. Megele-
venedett akkor egyszerre, Joel Próféta-
nak (II: 1 — 17) gyászos rajzolatja
előttünk — legottan, legszebb zöld veté-
seink ő utánnok' pusztulásnak puszt-
tájává lettek (3. ý.) futkostanak
szerte széjjel mint a' lovagok —
mindenek elrémültek tőlök, a z
ortzák elfeketedtek tőlök va-
ló féltekben 'sat.

Szép meleg nap levén, r. 9 óra táj-
ban, már a' saskák szárnyokra kőtek,
és most északra, majd napkeletre, 's
ismét vissza tsapongottak, a' nélkül
hogy azoknak legkissebbet is árthattunk
vólna. Városunk fáradhatatlan két Elöl-
járói Oct. 5-ödikén hajnalban felkölt-
vén a' városi népet, kimentek ezeknek
pusztitásokra, és dél előtti 9 óráig 85

'sákat meg töltöttek; oct. 6-odikán pedig viszont hajnalba kimenvén r. 7 óráig 520 'sákat tömtek — meg, és vitték azokat egy sós tóba, melyben 'sákostól hévetvén, és a' parton lévő emberekkel hosszú rudakkal azokat le nyomdostatván, 2-3 órák alatt a' 'sákokban megfűlt sáskákat a' tóban ki öntötték. Még az' nap kedvetlen szaga érzett ezeknek a' víz' színén lebegő sós dögölt sásáknak. — Viszont egy magyarázatját találtuk itt a' Jóel (II: 20) versének: — a' tengeréről felmegyen az ő doha, felmegyen az ő húzi! — mely a' mint a' Historiák bizonyítják, anyira megronthattja a' levegőt, hogy azt dögleletessé tette gyakorta, nem tsak a' barmokra, hanem az emberekre nézve is. Numidiában az illjen doh 800,000, — Kátrhágo' partján pedig 200,000 embernél többet ölt meg, az Augustinus (de civ. Dei) bizonyítása szerint.

Ugyanezt meggondolva Előjáróink — meghatározták, hogy az ezután össze szedendő sáskákat nem az ezen Városhoz közel lévő tóba, hanem egy legmesszebb lévőbe ölessék, és a' dögölteket is össze gyűjtetvén méjj szántokba temetessék.

A' mi a' nállunk lévő sáskákat illeti, azok egy-félék — a' bakok kisebbek, és zöldebbek mint a' nyöstények — nem olyan nagyok, mint a' milyenek ez előtt 4 esztendővel a' F. K. Guberniumhoz béküldettek volt — Szárnyaikon apró fekete motskok látszatnak, de azokat még Ibn Omar sem olvashatná, a' mit a' nagyobb sáska szárnyokon mondott hogy olvasott ekképpen: Mi vagyunk a' nagy Isten Táborai — tojunk 99-et és, ha 100-at tojnéánk, az egész Világot és minden benne lévőket megemésztenénk.

Azt mondják, hogy a' Muhamed törvénye azt parantsolja: A' sáskát ne pusztítsd; mert az a' legnagyobb Istennek hadi serege. Szint' ily' gondolatjokat jelentették tegnap a' sáska-pusztítás' alkalmatosságával némely goromba oláhok; kik ha az Élőljárók ügyesebben nem fogták volna, egyet se öltek volna meg és tunyaságoknak ilyen vallásos szint adni készek lettek volna. Gondolatlanok! ha meggyül házatok, megöntitek azt; ha betegek, Orvoshoz mentek, 's ha a' sáska vetéteket elborítja, távolról nézitek azt! Mit árúl ez egyebet, hanem egy Fatum Mahumedanumot, mely Délén a' pestist megörökösítette.

Némelyek, N. Szebenben, mikor ott a' múlt Augustusban a' mezőn a' sáskákat nagy üstökben főzték, sütötték, hogy Sz. Irást magyarázó tudósoknak láttathassanak, egy-két pergelt sáskát, a' mint hallom, a' bámúlásra kigyülekezett nép előtt megették. — De hogy a' 'sebekben, vagy tarisznyájokban lopva haza vittek volna, tsak két marokkal is, azt senki sem mondotta. Sz. Maté III: 4. Márk. I: 6. és Luk. VII: 35. ugyan, azt mondják, hogy keresztelő Sz. Jánosnak a' pusztában eledele lett volna, sáska és erdei méz. Sőt, azt írják a' legújabb útzók is (Niebuhr, Hasselquist, Schaw, Arvieux) hogy Nap-keleten mais bizonyos nemzetek, bizonyos sáskákat megesznek; és azért azok a' cridophagusoknak is neveztetnek. — De a' Szebeni tsemegélőnek jó lett volna tudtára adni, hogy ezek a' mostaniak nem ezek a' bizonyosok. A' mellyek most ostorúl nállunk vagynak, bizonyoson mérgek, a' mint az meg tettik tsak abból is, hogy a' kik azokat fogdosták és ölogették, ha mosdatlan kézzel szőlőttek, ajakaik feldagadoztak, és éles

fajdalmakat éreztek. Sőt, oda mutat még az is, hogy a' hol a' sertések ab-ból jól felhabóltak, utánna meg be-tegettek, 's hullani is kezdettek.

Némellyek a' mi' hazai apró sáskáinkat úgy nézik mint az új vendégek' kölykei-t. Ezek, erőssen hibáznak. A' sás-káknak egész életek' ideje Nap keleten is tsak 5 hónap. Az alatt azok megnő-nek, párosodnak, tojnak, és azzal el vesz-nek. Tojnak a' föld' hasadéki-ban. 's a' tojásokból elébb apró fekete nyúvetskék lesznek, 's későbbre, sáskák. — Oh vajha ennek szemmel-látó tanúi né lennének a' jövő Májusban!

Ma, nem volt nállunk sáska pusztít-ás, mert a' múlt éjjel semmi harmat nem esvén, s' egyszersmind meleg lé-vén, a' sáskák el nem bádjattak; nagyon virgontzok, messziről meglátván az em-bereket elrepülnek.

A' szebeni barom-piatz, vagy két hetektől-fogva, tele van minden héti-vá-sár' napján Oláhországból hajtott szár-vas-marhákkal, és sertésekkel, a' mint nem volt mióta a' muszka háború elkezdődött. Hihető, hogy most Sumla és Várna inkább elfoglalta figyelmeket a' Muszkáknak, mint-sem hogy az efféle haj-togatásokra ügyelhetnének. Ha így lesz, nem lesz drágább a' tehénhús, és a' sza-lonna, mint némelyek jövendölgették volt.

Hirdetések

A' galliciai Gubernium' szükségére megkívántatott Scripturisticumok' hirdet-ményéhez tartozik még ez is: — Ha talán az oda kivántató Viasz-gyertyák' Lembergbe - szolgáltatását, az Erdélyi-ek között valaki vállalná magára; tehát, azokat mind olyan tsomókba kell göng-ylgetve bekötözni, melyből egyegy tso-mó 10 szál gyertyájával, takarójával és kötőlékjével együtt 1 fontot és 12 ló-tot nyomjon, bétsi mértékben.

Birtokos Uraságokhoz

Egy jó és rendkívül ügyes, házas egészes, 50 esztendős' Ifjú ember, ki gyermekségétől-fogva híres Gazdaságok-nal nevedekett-fel és most is Gazda, a' Georgikonban is tanult, és a' Festetítsek' Jóságai-ban nagy dítserettel szolgált, ki-vánna egy Kavalér szolgálatjába beát-lani, mint Dirigens Tiszt. Nints, a' ki ötöt meg ne tudná szeretni. — Ezt a' mindenre alkalmas-bátor Ifjat, ki gaz-dasági tudományára-nézve, régi Practi-kus, senki jobb lelki-esmérettel nem a-jánlhattja, mint az Erdélyi Híradó' Ki-adója, a' ki ötöt legjobban esméri. Mely szerént, távolabb lakó Uraságok Kolo-s-varra igazíthatják betses leveleiket.

Gloria

Donna Maria da Gloria, a' portugalli ifjú Királyné megérkezett Falmouthba.

Státuspapírosok' Foljamat a

		Ezüstpénzben			Ezüstpénzben			
Béts,	Oct.	7	8	9	London, sept.	25	26	27
Bank-Oblig.	1/2pC.	47.1/2	- 47.1/4	- 47.3/8	Consols, 3 pC.	- 88.1/8	- 88.1/8	- 87.3/4
Pengőpénz-Obl.	5pC.	94.3/4	- 94.1/4	- 94.3/8	Stocks-Prémie, /Sh.	---	---	76. 77
Roths. 1820, 100f.	CP.	153.3/4	- ---	- ---	Brasiliai Bons	- 65	- 65	- 65. 1/4
Partial. 1821. Ua.		124.3/4	- ---	- 124.1/8	Buenos-Ayresi	- 47	- ---	- 47 ---
Bankaktia, 1000f.	CP.	1083.1/4	- 1074.7/10	- 1076. ---	Columbiai	- 23	- 23	- 23 ---
Páris, Sept.		27	29	30	Mexikói	- 40	- 40	- 39.1/2
Consols 5 pC.		106.15	- 106.15	- 106.30	Portugalli	- 57	- ---	- 58 ---
Ugvanaz 3 pC.		74.10	- 74.10	- 74.15	Muszkaországi	- 94.1/2	- ---	- 94 ---
Bank-aktia, 2000 Fr.		---	- ---	- ---	Görögországi	- 20.	- 20	- 19.3/4